

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 16. toukokuuta 2022
(OR. fr)

8577/22

LIMITE

TELECOM 174
COMPET 270
MI 322
DATAPROTECT 116
JAI 554
JUSTCIV 52
PI 45
CODEC 571

Toimielinten välinen asia:
2022/0047(COD)

ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 6596/22

Asia: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi datan oikeudenmukaista saatavuutta ja käyttöä koskevista yhdenmukaisista säännöistä (datasäädös)
– Tilanneselvitys

I JOHDANTO

1. Komissio hyväksyi 23. helmikuuta 2022 ehdotuksen asetukseksi datan oikeudenmukaista saatavuutta ja käyttöä koskevista yhdenmukaisista säännöistä (datasäädös)¹.
Datahallintosäädöksen jälkeen kyse on toisesta toimesta komission ehdottamassa toimenpidesarjassa, josta ilmoitettiin vuoden 2020 Euroopan datastrategiassa².

---

¹ Asiak. 6596/22.

² [COM/2020/66 final](#).

2. SEUT 114 artiklaan perustuvan komission ehdotuksen pääasiallisina tavoitteina on varmistaa oikeudenmukaisuus datan arvon jakamisessa datatalouden toimijoiden kesken ja edistää datan saatavuutta ja käyttöä. Kyseessä on horisontaalinen säädös, jota olisi pian täydennettävä erityisaloja koskevalla lisälainsäädännöllä. Ehdotetulla datasäädöksellä pyritään tarkemmin sanoen helpottamaan datan saatavuutta ja käyttöä kuluttajien ja yritysten keskuudessa parantamalla tuotteiden (esimerkiksi esineiden internet) käytön tuloksena tuotetun datan yhteiskäyttöön liittyvää oikeusvarmuutta, laatimaan säännöt datan yhteiskäyttöä koskevien sopimusten vilpittömyyden varmistamiseksi ja sallimaan julkisen sektorin elinten käyttää yritysten hallussa olevaa dataa tietyissä tilanteissa, jos datalle on poikkeuksellinen tarve. Ehdotuksella pyritään myös helpottamaan datankäsittelypalvelun vaihtoprosessia, otetaan käyttöön suojatoimia, joilla estetään pilvipalvelujen tarjoajia siirtämästä dataa laittomasti, ja esitetään yhteentoimivuutta koskevien standardien kehittämistä datan uudelleenkäytölle sektoreiden välillä.
3. Euroopan parlamentissa teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta (ITRE) on nimetty datasäädöstä koskevista neuvotteluista vastaavaksi valiokunnaksi. ITRE nimitti maaliskuussa 2022 esittelijäksi Pilar Del Castillo Veran (EPP, Espanja). Euroopan parlamentin päätös muiden valiokuntien (IMCO, JURI ja LIBE) toimivallasta ja osallistumisesta on kuitenkin edelleen tekeillä.
4. Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa pyydettiin 29. maaliskuuta 2022 ja Euroopan alueiden komiteaa 12. toukokuuta 2022 antamaan ehdotuksesta lausuntonsa. Lausuntoja ei ole vielä saatu.
5. Euroopan tietosuojaneuvosto ja Euroopan tietosuojavaltuutettu antoivat 5. toukokuuta 2022 yhteisen lausunnon ehdotuksesta³.

---

³ [EDPB-EDPS Joint Opinion 2/2022 on the Proposal of the European Parliament and of the Council on harmonised rules on fair access to and use of data \(Data Act\)](#).

II KÄSITTELY NEUVOSTOSSA

6. Neuvostossa ehdotusta on käsitelty televiestintä- ja tietoyhteiskuntatyöryhmässä (jäljempänä 'televiestintätyöryhmä'). Televiestintätyöryhmä tarkasteli ehdotusta kokouksissaan 1., 10., 22., 29. ja 31. maaliskuuta, 5. ja 26. huhtikuuta 2022 ja 3. toukokuuta 2022. Näissä kokouksissa komissio esitteli yksityiskohtaisesti ehdotuksen koko tekstin ja siihen liittyvän vaikutustenarvioinnin. Valtuuskunnilla oli tilaisuus esittää alustavia kysymyksiään ja keskustella lyhyesti useimmista ehdotuksen näkökohdista. **Näin ollen puheenjohtajavaltio Ranska sai televiestintätyöryhmän kokouksessa 3. toukokuuta 2022 päätökseen datasäädösehdotuksen ensimmäisen käsittelyn.**
7. Televiestintätyöryhmässä tehdyn työn lisäksi puheenjohtajavaltio Ranska järjesti kolme työpajaa, joihin oli kutsuttu mukaan komissio ja kansalliset asiantuntijat, valtuuskuntien etukäteen kirjallisesti esittämien kysymysten ja selvennyspyyntöjen pohjalta. Työpajat järjestettiin 13., 20. ja 25. toukokuuta. Niiden yhteydessä valtuuskunnilla oli tilaisuus syventää datasäädöksen kattamia aiheita ja olla suoraan yhteydessä kansallisiin asiantuntijoihin ja komissioon. Valtuuskunnat pitivät työpajoja erittäin tervetulleina ja olivat tyytyväisiä siihen, että niiden yhteydessä saatiin ehdottoman tarpeellista selvennystä siihen, miten jotkin ehdotetuista säännöksistä voisivat toimia käytännössä.
8. Puheenjohtajavaltio Ranska pyysi 25. toukokuuta 2022 jäsenvaltioita toimittamaan alustavat tekstiehdotuksensa ja kirjalliset huomautuksensa ehdotuksen koko tekstistä 10. kesäkuuta 2022 mennessä.

9. Vaikka keskustelut ehdotetusta datasäädöksestä ovat vielä hyvin varhaisessa vaiheessa televiestintäryhmässä, useimmat jäsenvaltiot pitivät ehdotusta ja sen keskeisiä säännöksiä tärkeänä askeleena Euroopan datatalouden kehittämisessä. Keskustelujen tässä vaiheessa on jo yksilöity useita korkean tason kysymyksiä, joista olisi keskusteltava perusteellisemmin jatkossa:

Soveltamisala

- a) Useat valtuuskunnat kyseenalaistivat ehdotuksen soveltamisalan osalta tehdyn valinnan, erityisesti päätöksen keskittyä ainoastaan esineiden internetin dataan ja jättää muiden tuotteiden käytöstä saatava data tiettyjen lukujen soveltamisalan ulkopuolelle. Tällaista lähestymistapaa saatetaan pitää liian kapea-alaisena, ja siksi asiasta on vielä keskusteltava. Samanaikaisesti näyttää siltä, että muissa luvuissa käsitellään kaikkia datatyyppejä, joten asetusehdotuksessa saattaa olla paikallaan selventää nimenomaisesti, mitkä ehdotuksen osat kattavat datatyypit.

Määritelmät

- b) Lisäksi korostettiin, että tietyt ehdotetussa datasäädöksessä käytetyt käsitteet ovat saaneet uusia määritelmiä, vaikka ne on jo määritelty muussa asiaan liittyvässä lainsäädännössä, kuten yleisessä tietosuojasetuksessa tai datahallintosäädöksessä. Lisäkeskustelu on tarpeen sen arvioimiseksi, onko nämä samat käsitteet syytä määritellä uudelleen vai olisiko tarkoituksenmukaisempaa palata olemassa oleviin määritelmiin. Lisäksi saattaa olla tarpeen määritellä joitakin muitakin käsitteitä ehdotettujen säännösten yhdenmukaisen tulkinnan helpottamiseksi.

Vuorovaikutus voimassa olevan horisontaalisen ja alakohtaisen lainsäädännön kanssa

- c) Ehdotetun datasäädöksen ja muun asiaa koskevan horisontaalisen lainsäädännön, kuten yleisen tietosuojasetuksen, muiden kuin henkilötietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun asetuksen ja datahallintosäädöksen, välistä suhdetta on vielä tarkasteltava, esimerkiksi näiden asetusten nojalla perustettujen eri komiteoiden roolin osalta. Keskeinen analysoitava kysymys on kansallisella tasolla nimettyjen tulevien elinten toimivalta, kun ne seuraavat tapauksia samaan aikaan eri järjestelmissä.

Esineiden internetin data

- d) Jotkin valtuuskunnat panivat merkille, että datasäädöksessä nyt ehdotettuja säännöksiä, jotka koskevat datasta saatavan arvon jakamista esineiden internetin kokonaisarvoketjussa, saatattaneen joutua mukauttamaan eri alojen erityispiirteiden ja teollis- ja tekijänoikeuksien suojaamistarpeen huomioon ottamiseksi. Monet valtuuskunnat ilmaisivat nimenomaisesti toivovansa, että selvennettäisiin datan yhteiskäyttöön liittyviä käytännön järjestelyjä. Tässä yhteydessä ne toivovat käsitteistön selventämistä entisestään.

Datan jakaminen yrityksiltä viranomaisille poikkeuksellisen tarpeen perusteella

- e) Jotkin valtuuskunnat katsovat, että "poikkeuksellisen tarpeen" määritelmä on erityisen laaja ja viittaa kahteen hyvin yleisluontoiseen ja jopa epämääräiseen ilmaisuun eli yleiseen hätätilaan ja yleiseen etuun. Jotta varmistetaan datan jakamista yrityksiltä viranomaisille koskevien säännösten yhdenmukainen soveltaminen, on suotavaa tarkastella lähemmin, miten nämä ilmaisut olisi ymmärrettävä.

Datankäsittelypalvelujen vaihtaminen

- f) Useat jäsenvaltiot ilmaisivat huolensa siitä, että yksi ja ainoa 30 päivän pituinen aika, joka on pidennettävissä kuuteen kuukauteen, ei olisi soveltuva aikataulu kaikissa pilvipalvelun vaihtamistapauksissa. Sen vuoksi tarvitaan täsmällisempiä mukautuksia, jotta kyseiset säännökset ovat mahdollisimman selkeitä. Keskusteluissa tuli myös esiin todellista kiinnostusta toteuttaa kunnianhimoisia vaihtoa koskevia toimia pilvipalvelujen eurooppalaisten käyttäjien hyödyksi.

III LOPUKSI

Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään panemaan merkille tämä puheenjohtajavaltion tilanneselvitys, jotta se voidaan toimittaa televiestintäkokoonpanossa kokoontuvan liikenne-, televiestintä- ja energianeuvoston 3. kesäkuuta 2022 pidettävään istuntoon.

_____